

## ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2025

### ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

#### Βασικά συμπεράσματα

- Το 2024 η ελληνική οικονομία διατήρησε τον ήπιο ρυθμό μεγέθυνσής της, με το πραγματικό ΑΕΠ να αυξάνεται κατά 2,3%. Θετική συμβολή σε αυτή την εξέλιξη είχαν η κατανάλωση (1,5%) και οι επενδύσεις (0,7%), ενώ αρνητική είχαν η δημόσια κατανάλωση (-0,8%) και οι καθαρές εξαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών (-2%). Λαμβάνοντας υπόψη το ύψος των εισοδημάτων και το κόστος διαβίωσης, η Ελλάδα είναι το δεύτερο φτωχότερο κράτος-μέλος της ΕΕ.
- Μεταξύ 2019 και 2023 το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών αυξήθηκε περίπου 8,3 δισ. ευρώ και η πραγματική κατανάλωση κατά 7,9 δισ. ευρώ. Ωστόσο, η αντίστοιχη αύξηση του συνόλου των πραγματικών μισθών ήταν μόλις 130 εκατ. ευρώ, όταν το πραγματικό εισόδημα από μη μισθωτή εργασία αυξήθηκε κατά 2,6 δισ. ευρώ και το πραγματικό εισόδημα από πλούτο κατά 4,5 δισ. ευρώ. Για το ίδιο διάστημα οι μισθοί στην Ελλάδα είχαν τη δεύτερη μικρότερη συμβολή στην αύξηση των πραγματικών πρωτογενών εισοδημάτων των νοικοκυριών στην ΕΕ. Ταυτόχρονα, η μέση μηνιαία πραγματική κατανάλωση των νοικοκυριών, των οποίων το εισόδημα προέρχεται κυρίως από μισθωτή εργασία, παρέμεινε στάσιμη, η κατανάλωση των αυτοαπασχολούμενων περιορίστηκε, ενώ για τα νοικοκυριά στα οποία το κυρίως υπεύθυνο άτομο είναι εργοδότης αυξήθηκε και έγινε σχεδόν διπλάσια της αντίστοιχης των μισθωτών.
- Ο ρυθμός μεταβολής των πραγματικών επενδύσεων στην Ελλάδα για το 2024 ξεπέρασε τον αντίστοιχο στην ΕΕ, ωστόσο έγινε αρνητικός το α' τρίμηνο του 2025. Το 2024 οι επενδύσεις σε Μηχανολογικό εξοπλισμό στην Ελλάδα ήταν ελαφρώς υψηλότερες από αυτές στην ΕΕ, αλλά οι επενδύσεις σε Προϊόντα διανοητικής ιδιοκτησίας, που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε Έρευνα και Ανάπτυξη (Ε&Α), ακόμα

υστερούν. Θετικό είναι το γεγονός ότι οι επενδύσεις σε Μηχανολογικό εξοπλισμό και σε Προϊόντα διανοητικής ιδιοκτησίας ενισχύθηκαν στους κλάδους της Πληροφορίας και επικοινωνίας και των Επαγγελματικών, επιστημονικών και τεχνικών δραστηριοτήτων, ενώ περιορισμένη είναι η δυναμική της επένδυσης στη Μεταποίηση, καθώς ο κύριος όγκος των επενδύσεων κατευθύνθηκε στις Κατασκευές.

- Οι ελληνικές επιχειρήσεις παρουσιάζουν υπέρμετρη εξάρτηση από επενδυτικές χορηγήσεις. Το 2023 το ύψος των επενδυτικών χορηγήσεων αντιστοιχούσε στο 26% των επιχειρηματικών επενδύσεων. Το μέγεθος αυτό ήταν το υψηλότερο στην ΕΕ, με τον λόγο αυτό να είναι 15% στη δεύτερη σε κατάταξη Πολωνία. Η μεγάλη εξάρτηση των ελληνικών επιχειρηματικών επενδύσεων από τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δημιουργεί ερωτηματικά αναφορικά με την ενδογενή και αυτοδύναμη επενδυτική λειτουργία των ελληνικών επιχειρήσεων και των προοπτικών της επιχειρηματικής επένδυσης μετά τη λήξη του προγράμματος.
- Το 2024 το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών επιδεινώθηκε, καταγράφοντας έλλειμμα ύψους 6,4% του ΑΕΠ, κυρίως λόγω της αυξημένης ζήτησης για ενδιάμεσα εισαγόμενα προϊόντα. Το αποτέλεσμα αυτό αποκαλύπτει το παραγωγικό έλλειμμα της χώρας, το οποίο αποτελεί το βασικό διαρθρωτικό πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας. Παράλληλα, το 77,1% του συνόλου των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (ΑΞΕ) κατευθύνθηκε σε Χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες (2,25 δισ. ευρώ), καθώς και σε ιδιωτικές αγοραπωλησίες ακινήτων και στη Διαχείριση ακίνητης περιουσίας (2,95 δισ. ευρώ).
- Το 2024 το πλεόνασμα του δημόσιου τομέα και το έλλειμμα σε σχέση με τον εξωτερικό τομέα χρηματοδοτήθηκαν μέσω της αύξησης του χρέους των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών. Η διαχείριση της συσσώρευσης χρέους από την πλευρά του ιδιωτικού τομέα απαιτεί σύνεση ώστε να αποφευχθεί η ενεργοποίηση μηχανισμών που θα υπονομεύσουν τη χρηματοοικονομική φερεγγυότητά του.
- Η δημοσιονομική προσαρμογή της ελληνικής οικονομίας συνεχίστηκε το 2024, υποστηριζόμενη από την αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ, την ενίσχυση της απασχόλησης και την εφαρμογή διαρθρωτικών μέτρων διεύρυνσης της φορολογικής βάσης. Συγκεκριμένα, το συνολικό αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης διαμορφώθηκε πέρυσι σε πλεόνασμα της τάξης του 1,3% του ΑΕΠ

(έναντι ελλείμματος ύψους 1,4% του ΑΕΠ το 2023), ενώ το πρωτογενές πλεόνασμα του Δημοσίου αυξήθηκε από 2% που ήταν το 2023 σε 4,8% του ΑΕΠ το 2024, το υψηλότερο που έχει καταγραφεί στη χώρα μας τουλάχιστον από το 1995 και μετά.

- Η μετάβαση της οικονομίας σε καθεστώς υψηλών δημοσιονομικών πλεονασμάτων αποτυπώθηκε και στην αναβάθμιση του δείκτη φερεγγυότητας του δημόσιου τομέα στο αξιόπιστο καθεστώς του Κερδοσκοπού για πρώτη φορά μετά το ξέσπασμα της πανδημικής κρίσης. Για τη διετία 2025-2026, ως συνέπεια της πρόβλεψης για επίτευξη υψηλών πρωτογενών πλεονασμάτων, ο δείκτης φερεγγυότητας της Γενικής Κυβέρνησης αναμένεται να διατηρηθεί σε καθεστώς αξιοπιστίας, στηρίζοντας έτσι τη χρηματοοικονομική συνοχή του δημοσιονομικού συστήματος και τη φερεγγυότητα της οικονομίας.
- Η Ελλάδα μετά την πανδημία επιτυγχάνει βελτίωση των όρων εξωτερικού εμπορίου προκαλώντας περιορισμένες θετικές σωρευτικές επιδράσεις στο κατά κεφαλήν ΑΕΠ την περίοδο 2019-2024. Την ίδια περίοδο, η βελτίωση αυτή συνοδεύτηκε και από άνοδο της εξωστρέφειας, ιδίως της Μεταποίησης, καθώς ένα αυξανόμενο μέρος των πωλήσεων κατευθύνθηκε στο εξωτερικό.
- Ωστόσο, η μεγαλύτερη εξωστρέφεια δεν συνοδεύτηκε από βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου, καθώς εμφανίζεται μια αυξανόμενη δυσκολία κάλυψης των εισαγωγών από εξαγωγές. Αιτία είναι η υποβάθμιση της θέσης της χώρας στις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας, η οποία αποτυπώνεται στη διαχρονική αδυναμία υποκατάστασης σε εισαγωγές ενδιάμεσων αγαθών, ιδίως εκείνων που έχουν μέσο και υψηλό τεχνολογικό περιεχόμενο. Το αποτέλεσμα είναι η ανάκαμψη των τελευταίων ετών να συνδέεται με τη διεύρυνση του εμπορικού ελλείματος.
- Εξειδικεύοντας την ανάλυση σε 21 κατηγορίες αγαθών, παρ' όλη τη βελτίωση που σημειώνεται το 2023 σε σχέση με το 2019, μόλις τέσσερις κατηγορίες εμφανίζουν θετική καθαρή εξαγωγική θέση, εκ των οποίων μόνο τα δύο αγαθά προέρχονται από τη Μεταποίηση.
- Κρίσιμη παράμετρο για την οικονομική και την κοινωνική ανθεκτικότητα αλλά και για την ασφάλεια της χώρας απέναντι στις διαταραχές των εμπορικών αλυσίδων συνιστά η εξάρτησή της από εισαγωγές ειδικά στα αγροκτηνοτροφικά προϊόντα. Στην περίπτωση της Ελλάδας οι περισσότερες κατηγορίες τροφίμων το 2022 σημείωσαν αύξηση της εξάρτησής τους από τις εισαγωγές συγκριτικά με το 2019,

με τις μεγαλύτερες να εντοπίζονται στα «Αλκοολούχα ποτά», στα «Γαλακτοκομικά προϊόντα» και στα «Φυτικά έλαια».

- Παρομοίως στα μισά σχεδόν αγροκτηνοτροφικά προϊόντα προκύπτει μείωση της αυτάρκειας, με τη μεγαλύτερη να σημειώνεται στα «Φυτικά έλαια», στα «Αλκοολούχα ποτά» και στις «Αμυλώδεις ρίζες». Πλήρη αυτάρκεια εμφανίζει η χώρα στα «Φρούτα πλην κρασιού», στα «Λαχανικά», στα «Ελαιούχα φυτά» και στα «Φυτικά έλαια», με τον αριθμό να παραμένει σταθερός συγκριτικά με το 2019.
- Παρά τις μακροοικονομικές αβεβαιότητες, τα βασικά ποσοτικά μεγέθη της αγοράς εργασίας συνέχισαν και το 2024 να εμφανίζουν βελτίωση. Ειδικότερα, το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων ηλικίας 15-64 ετών ανήλθε στο 63,3%, αυξημένο κατά 1,5 ποσοστιαίες μονάδες έναντι του 2023 και 6,8 ποσοστιαίες μονάδες έναντι του προ-πανδημικού επιπέδου του (2019). Αντίστοιχα, το ποσοστό ανεργίας των ατόμων ηλικίας 15-74 ετών διαμορφώθηκε το 2024 στο 10,1% – από 11,1% το 2023 και 17,3% το 2019.
- Παρά τη βελτίωση βασικών ποσοτικών μεγεθών της αγοράς εργασίας, η χώρα μας πέρυσι κατέγραψε το δεύτερο χαμηλότερο ποσοστό απασχόλησης, εμφανίζοντας καλύτερη επίδοση μόνο συγκριτικά με την Ιταλία. Ίδια είναι και η εικόνα όσον αφορά τη διαφορά του ποσοστού απασχόλησης μεταξύ ανδρικού και γυναικείου πληθυσμού, με την Ελλάδα να εμφανίζει και σε αυτή την κατηγορία τη δεύτερη μεγαλύτερη απόκλιση των εν λόγω ποσοστών στην ΕΕ-27. Στην τρίτη θέση κατατάσσεται η χώρα μας όσον αφορά την απόκλιση του ποσοστού απασχόλησης μεταξύ της ηλικιακής ομάδας 40-64 ετών και των νέων 15-39 ετών. Επίσης, η Ελλάδα εμφάνισε το 2024 το χαμηλότερο ποσοστό απασχόλησης σε αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (80,3%) μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΕ.
- Παράλληλα, δεκαπέντε και πλέον χρόνια μετά το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης, οι μισθοί στη χώρα μας εξακολουθούν να είναι καθηλωμένοι σε επίπεδα που δεν διασφαλίζουν ένα επίπεδο αξιοπρεπούς διαβίωσης για μεγάλο τμήμα των απασχολούμενων. Την περίοδο 2009-2024 ο μέσος ετήσιος πραγματικός μισθός στη χώρα μας μειώθηκε κατά 32,8%. Την περίοδο 2019-2024 η μείωση διαμορφώθηκε στο 1,1%, παρά την αύξηση του μέσου ετήσιου πραγματικού μισθού κατά 2,9% τη διετία 2023-2024.
- Την περίοδο 2019-2024 η πραγματική παραγωγικότητα της εργασίας στο σύνολο της οικονομίας αυξήθηκε κατά 1,2%, αλλά το μέσο πραγματικό ωρομίσθιο

μειώθηκε κατά 4,7%. Μεταξύ των 11 βασικών κλάδων της οικονομίας η πραγματική παραγωγικότητα της εργασίας αυξήθηκε σε οκτώ, αλλά το μέσο πραγματικό ωρομίσθιο αυξήθηκε μόλις σε δύο. Η βελτίωση της παραγωγικότητας της εργασίας δεν μετουσιώνεται σε αυξημένα πραγματικά ωρομίσθια. Ως αποτέλεσμα, στην Ελλάδα το μερίδιο κερδών αυξήθηκε και το μερίδιο μισθών υποχώρησε. Ειδικότερα, το 2024 το μερίδιο κερδών στην Ελλάδα ήταν 50,2% του ΑΕΠ, όταν στην ΕΕ ήταν 41% του ΑΕΠ.

- Η αύξηση του επιπέδου των τιμών, συγκεκριμένα του αποπληθωριστή ΑΕΠ, στην ΕΕ οφείλεται σε μια αναλογική αύξηση του κόστους μισθωτής εργασίας, του κόστους εισαγωγών και των κερδών. Αντιθέτως, στην Ελλάδα η αύξηση του αποπληθωριστή ΑΕΠ προέρχεται κατά κύριο λόγο από την αύξηση των κερδών, τα οποία κατέχουν το μεγαλύτερο μερίδιο στη διαμόρφωση των τιμών. Ακολουθεί το κόστος εισαγωγών, ενώ το μισθολογικό κόστος αποτελεί μόλις τον τρίτο προσδιοριστικό παράγοντα στη διαμόρφωση των τιμών. Τα ευρήματα αυτά δείχνουν ως κύρια αιτία της υποχώρησης της αγοραστικής δύναμης των μισθών την αύξηση των κερδών.
- Η μειωμένη αγοραστική δύναμη μεγάλου τμήματος των εργαζομένων συνεχίζει να επηρεάζει αρνητικά τις συνθήκες διαβίωσής τους. Το 2024 το ποσοστό σοβαρής υλικής και κοινωνικής στέρησης των μισθωτών ανήλθε στη χώρα μας στο 8,8%, έναντι 8% το 2023 και 3,8% στο σύνολο της ΕΕ. Αν και χαμηλότερο του αντίστοιχου το 2019, το ποσοστό αυτό είναι το δεύτερο υψηλότερο στην ΕΕ, με την Ελλάδα να καταγράφει καλύτερη επίδοση μόνο σε σύγκριση με τη Βουλγαρία.
- Επιπλέον, το 2024 το ποσοστό των μισθωτών που δήλωναν στην Ελλάδα ότι αδυνατούν να ξοδέψουν ένα μικρό ποσό χρημάτων για τον εαυτό τους αυξήθηκε από 27,9% το 2023 στο 29,3%. Το αντίστοιχο ποσοστό για όσους δήλωναν ότι δεν μπορούσαν να συμμετάσχουν τακτικά σε δραστηριότητες αναψυχής διαμορφώθηκε στο 23,5%. Ενδεικτικό των υποβαθμισμένων συνθηκών διαβίωσης των μισθωτών είναι επίσης ότι το ποσοστό υποκειμενικής φτώχειας για τη συγκεκριμένη πληθυσμιακή ομάδα ανήλθε το 2024 στη χώρα μας στο 57,1%. Η τιμή αυτή είναι με διαφορά η μεγαλύτερη στην ΕΕ και υπερβαίνει κατά 28,6 ποσοστιαίες μονάδες τη δεύτερη υψηλότερη, που καταγράφεται στη Βουλγαρία.
- Τα παραπάνω στοιχεία, σε συνδυασμό με την υποβάθμιση των συνθηκών απασχόλησης και την απορρύθμιση κρίσιμων προστατευτικών θεσμών της αγοράς

εργασίας, συνιστούν παράγοντες που συστηματικά υποσκάπτουν την ανθεκτικότητα της οικονομίας και τη διατηρησιμότητα των ρυθμών μεγέθυνσής της. Στο σημερινό εξαιρετικά σύνθετο γεωοικονομικό περιβάλλον, η προοδευτική αναδόμηση των θεσμών της αγοράς εργασίας, η ενεργός στήριξη του εισοδήματος των εργαζομένων και η βελτίωση των συνθηκών απασχόλησής τους αποτελούν αναγκαίες παρεμβάσεις για την ανάσχεση των αυξανόμενων αβεβαιοτήτων, την ενίσχυση της μακρο-χρηματοπιστωτικής σταθερότητας της οικονομίας και την άνοδο της ευημερίας των πολιτών.

- Η αλληλουχία των κρίσεων που έχουν ξεσπάσει τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια και ο ετερογενής αντίκτυπός τους, σε συνδυασμό με τους πολυεπίδεδους μετασχηματισμούς που αναπόφευκτα προκαλούν τα σύγχρονα megatrends (κλιματική κρίση, αυτοματοποίηση, μετανάστευση, μεταβολές στο παραγωγικό υπόδειγμα των οικονομιών) έχουν ήδη αφήσει το αποτύπωμά τους στην αναπτυξιακή δυναμική των περιφερειών, επιδρώντας ανισομερώς στη δημογραφική τους εξέλιξη, στη διάρθρωση και την ανθεκτικότητα του παραγωγικού τους συστήματος, καθώς και στο επίπεδο του εισοδήματος και στις συνθήκες απασχόλησης και διαβίωσης των πολιτών τους.
- Είναι χαρακτηριστικό ότι στο σύνολο της επικράτειας ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός ηλικίας 15-64 ετών μειώθηκε τα χρόνια της πολυκρίσης (2009-2024) κατά 6,8% ή 335,7 χιλ. άτομα. Σε περιφερειακό επίπεδο, τη μεγαλύτερη πτώση του εργατικού δυναμικού εμφάνισε η Περιφέρεια Θεσσαλίας (-13,8%). Εξίσου μεγάλη συρρίκνωση εργατικού δυναμικού καταγράφηκε και στις περιφέρειες Αττικής (-10,4%), Ηπείρου (-8,5%), Δυτικής Μακεδονίας (-7,9%) και Ιονίων Νήσων (-7%), ενώ σχετικά πιο περιορισμένη ήταν η μείωση του ενεργού πληθυσμού, μεταξύ άλλων, στις περιφέρειες Πελοποννήσου (-5,4%), Νοτίου Αιγαίου (-5,1%) και Δυτικής Ελλάδας (-4,8%). Αξίζει να σημειωθεί ότι η μοναδική περιφέρεια της χώρας που σημείωσε αύξηση τόσο του πληθυσμού όσο και του εργατικού δυναμικού ήταν η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου.
- Επίσης, το 2023 και οι 13 περιφερειακές ενότητες της Ελλάδας συνέχισαν να εμφανίζουν κατά κεφαλήν ΑΕΠ, σε μονάδες αγοραστικής δύναμης (PPS), χαμηλότερο από αυτό του μέσου όρου της ΕΕ. Οι πιο φτωχές περιφέρειες της χώρας ήταν το Βόρειο Αιγαίο, η Ήπειρος και η Ανατολική Μακεδονία – Θράκη, στις οποίες το μέσο ΑΕΠ ανά κάτοικο κυμάνθηκε μεταξύ 16.100 και 17.100 PPS, επίπεδα

που αντιστοιχούν μόλις στο 43,9% και 46,6% εκείνου της Περιφέρειας Αττικής, η οποία κατέγραψε το 2023 το υψηλότερο περιφερειακό κατά κεφαλήν εισόδημα (36.700 PPS). Αξίζει να τονιστεί ότι, εξαιρουμένης της Αττικής και του Νοτίου Αιγαίου, στις υπόλοιπες περιφέρειες της χώρας το ΑΕΠ ανά κάτοικο σε όρους PPS ήταν χαμηλότερο του μέσου όρου της οικονομίας. Συγκεκριμένα, στη Δυτική Ελλάδα κυμάνθηκε στο 71,6%, στη Θεσσαλία στο 74,6%, ενώ στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, που καταγράφει σε όρους PPS το τρίτο υψηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ, στο 90,5%.

- Συγκριτικά με το 2009, όλες οι περιφέρειες της χώρας κατέγραψαν το 2022 μείωση αμοιβών εξαρτημένης εργασίας ανά ώρα εργασίας που υπερέβαινε το 25%. Η μεγαλύτερη μείωση παρατηρείται στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (-40,3%) και ακολουθούν οι περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης (-35,6%), Βορείου Αιγαίου (-35%), Δυτικής Ελλάδας (-30,3%) και Ιονίων Νήσων (-30,1%). Αντίστοιχα μεγάλη πτώση των αμοιβών εξαρτημένης εργασίας ανά ώρα εργασίας σε πραγματικούς όρους κατέγραψαν και οι υπόλοιπες περιφέρειες της χώρας, ενώ η μικρότερη μείωση σημειώθηκε στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (-25,7%).
- Αξίζει να τονιστεί ότι, παρά την έξοδο της χώρας από τα προγράμματα οικονομικής προσαρμογής και την αύξηση των ονομαστικών μισθών, οι πραγματικές αμοιβές εξαρτημένης εργασίας ανά ώρα εργασίας, τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στην πλειονότητα των περιφερειών της, σημείωσαν πτώση και την περίοδο 2019-2022, ως συνέπεια, μεταξύ άλλων, της πληθωριστικής κρίσης.
- Αντανάκλαση των παραπάνω μεταβολών είναι και οι παρατηρούμενες ασυμμετρίες μεταξύ περιφερειών όσον αφορά βασικούς δείκτες της ποιότητας ζωής των κατοίκων τους. Ενδεικτικά, στις περισσότερες περιφέρειες της χώρας το ποσοστό του πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού παρέμεινε το 2024 σε επίπεδο υψηλότερο του μέσου όρου της ΕΕ. Τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται, μεταξύ άλλων, στις περιφέρειες Ιονίων Νήσων (41,4%), Δυτικής Μακεδονίας (36,3%), Δυτικής Ελλάδας (35,2%), Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης (33,8%), Βορείου Αιγαίου (33,2%) και Πελοποννήσου (32,3%). Αντίθετα, το 2024 κοντά στον εθνικό μέσο όρο της χώρας (26,9%) διαμορφώθηκαν τα αντίστοιχα ποσοστά στις περιφέρειες Θεσσαλίας (25,8%) και Στερεάς Ελλάδας (25,7%), ενώ τα λιγότερα επεισόδια φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού εντοπίστηκαν το ίδιο έτος στην Ήπειρο (19,6%), στο Νότιο Αιγαίο (20,3%) και στην Κρήτη (20,7%).